

Ida-Viru maakonnas Alutaguse vallas Imatu külas Väike-Mansika kinnistu eraldistel 2, 4, 5, 6, 11, 12, 13, 14, 15 ja 16 harvendusraie ning eraldistel 1 ja 9 sanitaarraie keskkonnamõju hindamise algatamata jätmine

1. OTSUSTUS

Lähtudes Tornator Eesti OÜ (registrikood 10013860) volitatud esindaja Margus Tikovti poolt 21.05.2024 esitatud metsateatistest, võttes aluseks keskkonnamõju hindamise ja keskkonnajuhtimissüsteemi seaduse (KeHJS) § 3 lõike 1 punkt 2, § 6 lõike 2 punkt 22 ja lõige 4, § 9 lõige 1, § 11 lõiked 2 ja 8¹, metsaseaduse (edaspidi MS) § 41 lõige 8¹ ning Vabariigi Valitsuse 29.08.2005 määruse nr 224 „Tegevusvaldkondade, mille korral tuleb anda keskkonnamõju hindamise vajalikkuse eelhindang, täpsustatud loetelu” § 1 lõige 1 ja § 15 punkt 8 ning keskkonnaministri 16.08.2017 määruse nr 31 „Eelhindangu sisu täpsustatud nõuded”, otsustab Keskkonnaamet:

1.1 Jätta algatamata Ida-Viru maakonnas Alutaguse vallas Imatu külas Väike-Mansika kinnistu (registriosa nr 2333308, katastritunnus 22401:003:0062) eraldistel 2, 4, 5, 6, 11, 12, 13, 14, 15 ja 16 harvendusraie ning eraldistel 1 ja 9 sanitaarraie keskkonnamõju hindamine (KMH).

1.2 Täiendavad keskkonnameetmed lisaks õigusaktidest tulenevatele üldistele nõuetele ei ole vajalikud.

1.3 Keskkonnauuringud ei ole vajalikud.

Keskkonnamõju eelhindamise otsus avalikustatakse 14 päeva jooksul otsuse tegemisest väljaandes Ametlikud Teadaanded (AT).

2. ASJAOLUD JA ÕIGUSLIKUD ALUSED

2.1 Tornator Eesti OÜ (registrikood 10013860) volitatud esindaja Margus Tikovt esitas 21.05.2024 Keskkonnaametile metsateatised, millega kavandatakse Väike-Mansika kinnistu eraldistel 2, 4, 5, 6, 11, 12, 13, 14, 15 ja 16 harvendusraiet (kokku 8,19 ha suurusel alal hinnangulise raie mahuga 266 tm) ning eraldistel 1 ja 9 sanitaarraiet (kokku 0,98 ha suurusel alal hinnangulise raie mahuga 70 tm). Metsateatised on registreeritud metsaressursi arvestuse riiklikus registris nr-tega 50001013027, 50001013026, 50001013025, 50001013024, 50001013023, 50001013033, 50001013032, 50001013031, 50001013030, 50001013029, 50001013040 ja 50001013039.

Kavandatud raieala paikneb Natura 2000 võrgustikku kuuluvatel **Agusalu** looduslal ja **Agusalu** linnualal ning Vabariigi Valitsuse 13.01.2005 määrusega nr 1 „Metsise püsielupaikade kaitse alla võtmine” (edaspidi *määrus nr 1*) kaitse alla võetud Kamarna metsise püsielupaiga piiranguvööndis.

2.2 Keskkonnaamet annab KMH eelhindangu selle kohta, kas kavandatav tegevus on olulise keskkonnamõjuga või mitte ning otsustab KMH algatamise või algatamata jätmise üle (KeHJS § 3 lõike 1 punkt 2, § 6 lõike 2 punkt 22, § 6¹ lõige 3, § 7 punkt 4, § 9 lõige 1, § 11 lõiked 2 ja 4, MS § 41 lõige 8¹ ning Vabariigi Valitsuse 29.08.2005 määruse nr 224 „Tegevusvaldkondade,

mille korral tuleb anda keskkonnamõju hindamise vajalikkuse eelhindang, täpsustatud loetelu” § 1 lõige 1 ja § 15 punkt 8). KMH vajalikkuse üle otsustamisel lähtutakse KMH eelhindangust ja asjaomase asutuse seisukohast (KeHJS § 6 lõige 2 punkt 22, § 11 lõige 2³). Eelhindang lisatakse KMH algatamise või algatamata jätmise otsusele (KeHJS § 6 lõige 2 punkt 22, § 11 lõige 4). Keskkonnaamet lähtus otsuse tegemisel KeHJS § 11 lõikes 2 sätestatud tähtajast, otsus on tehtud 15 tööpäeva jooksul arvates KeHJS § 6¹ lõikes 1 nimetatud teabe saamisest (taotluse esitamisest).

3. EELHINNANG

Keskkonnaamet annab KMH eelhindangu arendaja esitatud ja muu asjakohase teabe alusel ning lähtudes kavandatavast tegevusest, selle asukohast ning eeldatavast keskkonnamõjust (KeHJS § 6¹ lõige 3). Eelhindangu sisu täpsustatud nõuded on KeHJS § 6¹ lõige 5 alusel kehtestatud keskkonnaministri 16.08.2017 määrusega nr 31 „Eelhindangu sisu täpsustatud nõuded”.

3.1 Kavandatav tegevus

3.1.1 Tegevuse iseloom ja maht

Harvendus- ja sanitaarraie on hooldusraied (MS § 28 lõige 4 punkt 2).

Harvendusraiet on kavandatud kokku 8,19 ha suurusel alal hinnangulise raie mahuga 266 tm. Harvendusraie eesmärgiks on metsa tiheduse ja koosseisu reguleerimine ning lähitulevikus väljalangevate puude puidu kasutamine (MS § 28 lõige 7 punkt 2).

Sanitaarraiet on kavandatud kokku 0,98 ha suurusel alal hinnangulise raie mahuga 70 tm. Sanitaarraie eesmärgiks on nakkusallikaks olevate või kahjurite paljunemist soodustavate puude, samuti ohuallikat mittekujutavate surevate või surnud puude metsast eemaldamine ning selle tegemine ei tohi ohustada elustiku mitmekesisust (MS § 28 lõige 7 punkt 3, § 31 lõige 3).

Nõuded hooldusraietele on sätestatud metsa majandamise eeskirja¹ §-des 6 ja 7.

3.1.2 Tegevuse seos asjakohaste strateegiliste planeerimisdokumentidega ning lähipiirkonna praeguste ja planeeritavate tegevustega.

Väike-Mansika kinnistu asub Ida-Viru maakonnas Alutaguse vallas. Kavandatud raieala jääb alale, kus kehtib Alutaguse Vallavolikogu 29.10.2020 otsusega nr 285 kehtestatud Alutaguse valla üldplaneering², millega alale raiepiiranguid ei ole sätestatud.

3.1.3 Ressursside, sealhulgas loodusvarade, nagu maa, muld, pinnas, maavara, vesi ja looduslik mitmekesisus, näiteks loomastik ja taimestik, kasutamine

Kavandatava tegevuse eesmärk on võimaldada taastuvate loodusressursside (puit) kasutust. Kavandatud hooldusraiete käigus taastumatuid loodusressursse kasutusse ei võeta. Metsatööl metsakaitse (veerežiim, ökosüsteem, pinnas) tagamine on reguleeritud metsa majandamise eeskirja §-s 19 sätestatuga.

3.1.4 Tegevuse energiakasutus

Energiakasutus raietööl on masinate kütuse tarbimine.

¹ Keskkonnaministri 27.12.2006 määrus nr 88 „Metsa majandamise eeskiri”.

² Kättesaadav: <https://www.alutagusevald.ee/uldplaneering>

3.1.5 Tegevusega kaasnevad tegurid, nagu heide vette, pinnasesse ja õhku ning müra, vibratsioon, valgus, soojus, kiirgus ja lõhn

Nõuetele vastava tehnika kasutamisel ei kaasne raietöödel saasteainete heidet pinnasesse, vette või välisõhku. Valguse, kiirguse ja lõhnareostust tegevusega teadaolevalt ei kaasne, samuti ei põhjusta tööde läbiviimine norme ületavat vibratsiooni või müra.

3.1.6 Tekkivad jäätmed ning nende käitlemine

Raietöödega ei kaasne jäätmete teket. Metsamajandusjääke ehk raidmeid ei käsitleta jäätmetena.

3.1.7 Tegevusega kaasnevate avariilukordade esinemise võimalikkus, sealhulgas heite suurus

Raietöödel on keskkonnamõju põhjustavate avariide esinemine ebatõenäoline, raietöid teostatakse tehnilistele nõuetele vastavate masinatega.

3.1.8 Tegevuse seisukoht asjakohaste suurõnnetuste või katastroofide ohust, sealhulgas kliimamuutustest põhjustatud suurõnnetuste või katastroofide ohust teaduslike andmete alusel

Raietöödega ei kaasne suurõnnetuste või katastroofide tekke ohtu.

3.2 Kavandatava tegevuse asukoht ja mõjutatav keskkond

3.2.1 Olemasolevad ja planeeritavad maakasutused ning seal toimuvad või planeeritavad tegevused

Väike-Mansika kinnistu sihtotstarve on 100% maatulundusmaa, kinnistu asub hajaasustuspriirkonnas. Raietega maakasutust ei muudeta, metsamaa kõlvik säilib ja ala jääb jätkuvalt kasutusse metsamaana.

3.2.2 Alal esinevad loodusvarad, sealhulgas maa, muld, pinnas, maavara, vesi ja looduslik mitmekesisus, nende kättesaadavus, kvaliteet ja taastumisvõime

Raicalal ei esine taastumatuid loodusvarasid. Eraldisel 1 kasvab küps angervaksa kasvukohatüübi kase enamusega puistu, eraldisel 2 kasvab keskealine lodu kasvukohatüübi sanglepa enamusega puistu, eraldisel 4 kasvab keskealine angervaksa kasvukohatüübi kase enamusega puistu, eraldisel 5 kasvab keskealine angervaksa kasvukohatüübi kase enamusega puistu, eraldisel 6 kasvab keskealine jänesekapsa kasvukohatüübi kuuse enamusega puistu, eraldisel 9 kasvab küps jänesekapsa-mustika kasvukohatüübi kuuse enamusega puistu, eraldisel 11 kasvab keskealine angervaksa kasvukohatüübi kase enamusega puistu, eraldisel 12 kasvab keskealine angervaksa kasvukohatüübi kase enamusega puistu, eraldisel 13 kasvab keskealine jänesekapsa-mustika kasvukohatüübi kuusik, eraldisel 14 kasvab keskealine jänesekapsa-kõdusoo kasvukohatüübi kase enamusega puistu, eraldisel 15 kasvab keskealine naadi kasvukohatüübi kase enamusega puistu ja eraldisel 16 kasvab latiealine jänesekapsa kasvukohatüübi kuuse enamusega puistu.

3.2.3 Keskkonna vastupanuvõime, mille hindamisel lähtutakse märgalade, jõeäärsete alade, jõesuudmete, randade ja kallaste, merekeskkonna, pinnavormide, maastike, metsade, Natura 2000 võrgustiku alade, kaitstavate loodusobjektide, alade, kus õigusaktidega kehtestatud nõudeid on ületatud või võidakse ületada, tiheasutusega alade ning kultuuri- või arheoloogilise väärtusega alade vastupanuvõimest

Kavandatud raieist otseselt mõjutatud piirkond on ala, kus raie läbi viiakse. Raielangiga piirnevatel aladel võib esineda ajutisi häiringuid, mis ei mõjuta keskkonna vastupanuvõimet. Raiet kavandatakse metsamaastikus, need ei paikne märgalal ning alal ei ole erilist tähelepanu vajavaid pinnavorme.

Sanitaarraieala eraldisel 1 paikneb terves ulatuses Imatu oja kalda piiranguvööndis, jäädes osaliselt ka veekaitsevööndisse ning eraldisel 2 kavandatud harvendusraieala asub osaliselt Imatu oja kalda piiranguvööndis. Kalda piiranguvööndis asuvate metsade kaitse eesmärk on vee ja pinnase kaitsmine ning puhketingimuste säilitamine (looduskaitseaduse (LKS) § 37 lõige 2). Veekogu kalda või ranna erosiooni ja hajuheite vältimiseks on veekogu kaldal või rannal veekaitsevöönd (veeseaduse (VeeS) § 118 lõige 1).

Kavandatud raieala asub **Kamarna metsise püsielupaiga piiranguvööndis**, mis kuulub Natura 2000 võrgustikku³ kuuluvate **Agusalu loodusala ja Agusalu linnuala** koosseisu. Kamarna metsise püsielupaiga piiranguvööndi kaitse-eesmärk on II kaitsekategooriasse kuuluva liigi metsise (*Tetrao urogallus*) väljaspool kaitsealasid asuvate elupaikade kaitsmine liigi soodsa seisundi tagamiseks (määrus nr 1 § 1). Tingimused metsa majandamisele metsise püsielupaiga piiranguvööndis on sätestatud määruse nr 1 §-s 4.

Eesti looduse infosüsteemi (edaspidi EELIS) andmetel asuvad Väike-Mansika kinnistu eraldised 1 kuni 15 terves ulatuses ja eraldis 16 osaliselt (0,07 ha ulatuses) ka **II kategooria kaitsealuse liigi metsis (*Tetrao urogallus*) piiritletud elupaigas** registrikoodiga KLO9133452.

Kavandatud raieala jääb ka **projekteeritava Alutaguse rahvusparki Alutaguse piiranguvööndisse**. Kavandataval Alutaguse rahvusparki laiendusosalal lähtub Keskkonnaamet käesoleval hetkel metsateatiste kinnitamisel Vabariigi Valitsuse 17.12.2020 määrusega nr 97 „Alutaguse rahvusparki kaitse-eeskiri” (edaspidi Alutaguse rahvusparki kaitse-eeskiri) kinnitatud kaitsekorrast.

Kultuuriväärtusi raiealal ei leidu.

Kavandatava raieala piires puuduvad teadaolevalt sellised alad, kus õigusaktidega kehtestatud nõudeid on ületatud või võidakse ületada.

3.2.4 Inimese tervis ja heaolu ning elanikkond

Tervisemõjud saavad tekkida lähtuvalt mõjuallikast järgmistes valdkondades: müra, vibratsiooni ja välisõhu saastega kaasnevad tervisemõjud, joogivee kvaliteet ja kättesaadavus. Metsakasutusõiguse kitsendused, mis on seatud avalik-õigusliku isiku omandis olevas metsas ja piiramata või tähistamata erametsa kasutamiseks, on sätestatud MS §-s 35. Kavandatud raieetöödega selliseid mõjusid ei kaasne.

3.3 Hinnang keskkonnamõju olulisusele (mõju suurus, ulatus ja tõenäoliselt mõjutatava elanikkonna suurus, mõju avaldumise tõenäosus ja aeg, mõju tugevus, laad, kestus, sagedus, pöördumus ja piiriülesus)

Alljärgnevalt on toodud kavandatavate raie keskkonnamõju olulisuse hinnang koos põhjenduste ja selgitustega.

³ Vabariigi Valitsuse 05.08.2004 korralduses nr 615 „Euroopa Komisjonile esitatav Natura 2000 võrgustiku alade nimekiri”.

Kavandatud raiete mõju keskkonnamelementidele:

Määruse nr 1 § 4 lõike 9 kohaselt on metsise püsielupaiga piiranguvööndis keelatud puidu kokku- ja väljavedu külmumata pinnaselt. Kaitseala valitseja (määruse nr 1 § 3 kohaselt Keskkonnaamet) võib lubada puidu kokku- ja väljavedu, kui pinnas seda võimaldab.

Vesi- sanitaarraieala eraldisel 1 asub Imatu oja kalda piiranguvööndis ja osaliselt sama veekogu veekaitsevööndis, harvendusraieala eraldisel 2 asub osaliselt Imatu oja kalda piiranguvööndis. VeeS § 119 punktide 2 ja 6 kohaselt on veekaitsevööndis keelatud puu- ja põõsarinde raie Keskkonnaameti nõusolekuta, välja arvatud maaparandussüsteemi ehitamiseks ja hoiuks, ning pinnase kahjustamine ja muu tegevus, mis põhjustab veekogu ranna või kalda erosiooni või hajuheidet. Keskkonnaamet annab nõusoleku veekaitsevööndis raietööde teostamiseks tingimustel, mis lähtuvad veekaitsevööndi eesmärgist: keelatud on alusmetsa ja põõsarinde eemaldamine, raidmete jätmine veekaitsevööndisse ja veekogusse ning mootorsõidukitega kallaste kahjustamine, veekogust läbisõitmine ja rööbastekitamine.

Kui raietööd teostatakse Keskkonnaameti poolt seatavatel tingimustel, siis raie mõju veerežiimile ei ole oluline. Veega seotud Natura kaitse-eesmärke ja muid alal esinevaid veega seotud kaitsealuseid loodusobjekte alal ei esine, seega raietööd neid ei kahjusta.

Välisõhk ja kliima- kavandatavatel raietel ei ole olulist mõju välisõhule ja kliimale, üksikud raied eraldi ei takista kliimaeesmärkide saavutamist.

Maastik ja looduslik mitmekesisus- raied, mille käigus ei teki lagedat ala, on kavandatud vastavalt kehtivatele õigusaktidele, seega ei mõjuta raied eelduslikult oluliselt maastikuilmet ega looduslikku mitmekesisust.

Elanikkonnale, inimese tervisele, heaolule ja varale, kultuuripärandile ja kaitstavatele loodusobjektidele ning nende omavahelistele seostele- kavandatud raied neid elemente ei mõjuta. Raietööde mõju on lokaalne, elanikkonda ei mõjuta.

Raie teostamisel avalduvad võimalikud mõjud eelkõige tööde tegemise ajal. Kavandatud raied on ühekordne lühiajalise mõjuga tegevus, kestusega kuni 1 (2) kuu(d). Kavandatava tegevusega ei kaasne piiriülest mõju.

3.3.1 Mõju Natura 2000 võrgustiku alale

3.3.1.1 Natura 2000 ala kaitse-eesmärgid ja nende kirjeldused

Kavandatud lageraieala asub Agusalu loodus- ja linnualal. Alade kaitse-eesmärgid on loetletud Vabariigi Valitsuse 05.08.2004 korralduses nr 615 „Euroopa Komisjonile esitatav Natura 2000 võrgustiku alade nimekiri”.

Eelhinnangu tulemusel selgub, kas tegevusega võib kaasneda eraldi või koos muude tegevustega eeldatavalt oluline ebasoodne mõju Natura 2000 võrgustiku ala kaitse-eesmärgile. Käesoleval juhul ei ole tegevus otseselt vajalik Agusalu loodus- ja linnuala kaitse-eesmärkide saavutamiseks.

Loodusdirektiivi⁴ artikkel 6 lõige 1 kohustab liikmesriike kehtestama erikaitsealade suhtes meetmed, mis vastavad aladel esinevate metsaelupaikade ökoloogilistele vajadustele. Sama direktiivi artikkel 6 lõige 2 kohustab vältima elupaikade halvenemist ja oluliste liikide häirimist.

⁴ Nõukogu direktiiv 92/43/EMÜ, looduslike elupaikade ning loodusliku loomastiku ja taimestiku kaitse kohta, <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/ET/TXT/PDF/?uri=CELEX:01992L0043-20070101&from=EN>

Euroopa Komisjoni Natura 2000 alade kaitsekorralduse juhendi⁵ järgi tuleb elupaikade halvenemisenä käsitleda olukorda, kui väheneb elupaigatüübi pindala sellel alal või kui halvenevad elupaiga kaitsestaatus pikaajaliseks säilimiseks vajalikud funktsioonid ja struktuur võrreldes nende esialgse (Natura võrgustiku liitumise hetke) või taastatud seisundiga. LKS § 69 kohaselt korraldatakse Natura 2000 alade kaitset siseriiklike kaitstavate loodusobjektide kaudu, ehk eespoolviidatud erinõuded tuleb tagada, rakendades nende alade kaitsekorda. Seal hulgas tuleb neid arvesse võtta metsateatiste menetlemisel.

Metsaelupaikade seisund ei ole loodusdirektiivi rakendamise aruande⁶ järgi valdavas osas soodne. See viitab sellele, et metsaelupaikade pindala ja või seisund on võrreldes esialgse seisundiga vähenenud. Seega vältimaks elupaikade seisundi jätkuvat halvenemist, tuleb tagada, et ühegi hetkel teadaoleva elupaiga pindala ja seisund selleks moodustatud erikaitsealadel ei väheneks.

3.3.1.2 Kavandatava tegevuse mõju prognoosimine Natura 2000 alale

Kavandatavate hooldusraiate käigus säilib puistu esimene rinne (ei teki lagedat ala). Puistud raiutakse hajusalt hõredamaks, reguleeritakse koosseisu ning eemaldatakse kahjustatud ja nakkusohtlikud puud, seejuures puistu esimene rinne säilib. Seega metsamaastik ei killustu ning maastikuilme ei muutu oluliselt ning olulist kumulatiivset mõju ei ole.

Kavandatud raialal ja selle vahetus mõjualas (milleks loetakse kuni 30 m) ei ole Agusalu loodusala kaitse-eesmärgiks olevaid loodusdirektiivi elupaigatüüpe ega liigi elupaiku, seega ei mõjuta raied ebasoodsalt Agusalu loodusala kaitse-eesmärke ega nimetatud ala terviklikkust.

Küll aga jäävad kavandatud raied Agusalu linnuala kaitse-eesmärgiks oleva II kategooria kaitsealuse liigi metsise (*Tetrao urogallus*) elupaika. Metsise ja tema elupaikade kaitse on tagatud siseriiklike õigusaktidega (sh LKS-ga). Metsise püsielupaikade moodustamisel (sh piiride paikapanemisel ja kaitsekorra määramisel) on arvestatud, et ka Natura 2000 võrgustikku kuuluvate alade kaitse-eesmärgid oleksid kaitstud.

Nagu enamik liike, on metsis tundlik munemis- ja haudumisaegse häirimise suhtes. Metsise kaitse tegevuskava⁷ kohaselt on metsise põhiliseks häirimiseks pesitsusperioodil tehtavad metsatööd, trasside raied ning teised metsas tehtavad tööd. Pesitsusaegsed raied võivad viia pesitsuse ebaõnnestumiseni. Mängu-, pesitsuse ja poegade kasvatamise perioodiks on metsise puhul ajavahemik 1. veebruarist kuni 31. juulini. Sel perioodil elupaigas raietöödest hoidumine aitab vältida metsiste sigimisaegset häirimist ning pesade ja munade hävitamist ja tagada metsiste eduka pesitsemise. Tulenevalt LKS § 55 lõikest 5 on kaitsealuse loomaliigi isendi tahtlik häirimine paljunemise ja poegade kasvatamise ajal keelatud, mistõttu seatakse raietöödele ajaline piirang.

Kavandatud raieala mõjualas ja raialal ei asu lisaks eespool käsitletule muid Agusalu linnu- ja loodusala kaitse-eesmärkideks olevaid loodusdirektiivi elupaigatüüpe ega liikide elupaiku. Kuna tegemist on hooldusraietega, mille käigus elupaiga puistud säilivad (ei teki lagedat ala), siis ei mõjuta need eeldatavasti ebasoodsalt Agusalu loodusala ja Agusalu linnuala kaitse-

⁵Natura 2000 alade kaitsekorraldus. Elupaikade direktiivi 92/43/EMÜ artikli 6 sätet (2019/C 33/01)lk 21-22.)
[https://eur-lex.europa.eu/legal-content/ET/TXT/PDF/?uri=CELEX:52019XC0125\(07\)&from=EN](https://eur-lex.europa.eu/legal-content/ET/TXT/PDF/?uri=CELEX:52019XC0125(07)&from=EN)

⁶ Loodusdirektiivi rakendamise aruanne. Allikas:

http://cdr.eionet.europa.eu/Converters/run_conversion?file=ee/eu/art17/envxtxasa/EE_habitats_reports-20190725-083848.xml&conv=589&source=remote

⁷ Keskkonnaministri 20.05.2015 käskkirjaga nr 456 kinnitatud „Metsise (*Tetrao urogallus*) kaitse tegevuskava” (leitav: <https://pilv.envir.ee/index.php/s/7i5MKGRrkTqXK6r?path=%2FLoomad%2FLinnud>).

eesmärke ega nimetatud alade terviklikkust, kui raietel järgitakse kehtivate õigusaktide nõudeid (tööd tehakse külmunud pinnasega, väljaspool metsise ja teiste lindude pesitsusaega). Pigem võib puistute harvendamine kohati metsisele isegi soodsalt mõjuda.

„Metsise elupaikade kaitstuse, sh kavandatavate püsielupaikade otstarbekuse ning püsielupaikade kaitsekorra muutmise ekspertiisi” (Eesti Ornitoloogiaühing, 2021) kohaselt on tegemist väga esindusliku elupaigaga.

3.3.1.3 Mõju kaitstavale loodusobjektile

Raied on kavandatud siseriiklikult kaitse alla võetud Kamarna metsise püsielupaiga piiranguvööndis. Mõju Kamarna metsise püsielupaiga kaitse eesmärkidele, mis kattuvad Agusalu linnu- ja loodusala kaitse eesmärkidega, on käsitletud punktis 3.3.1.2. Harvendusraie tegemisel säilib puistu esimene rinne (ei teki lagedat ala). Raied on kavandatud kooskõlas kehtivate õigusaktidega, metsise püsielupaiga piiranguvööndis on hooldusraied lubatud.

Kavandatav raieala paikneb projekteeritava Alutaguse rahvusparki Alutaguse piiranguvööndis. Alutaguse rahvusparki kaitsekord on sätestatud Alutaguse rahvusparki kaitse-eeskirjas ja LKS-s. Alutaguse rahvusparki kaitse-eesmärgid on loetletud kaitse-eeskirja §-s 1. Keskkonnaameti hinnangul ei kahjusta raied kavandatava kaitseala seisundit, kui need on kooskõlas planeeritava kaitsekorraga (hooldusraieid on kavandatava kaitsekorra järgi lubatud, puidu kokku- ja väljavedu tehakse külmunud pinnasega).

3.3.2 Kavandatava tegevuse koosmõju muude asjakohaste toimuvate või mõjualas planeeritavate tegevustega

Kavandatava raieala mõjualas (eraldisega 15 lõunast piirneval alal sama kinnistu eraldisel 18) kavandatakse lisaks harvendusraiet 0,13 ha suurusel alal hinnangulise raiemahuga 5 tm, mis jääb väljapoole Kamarna metsise püsielupaika ning Agusalu loodus- ja linnuala. Kavandatud hooldusraietel Väike-Mansika kinnistul ei ole olulist kumulatiivset mõju, kõigi raiete puhul säilib puistu esimene rinne (ei teki lagedat ala). Seega ei ole kavandatavatel raietel ka olulist koosmõju kaitse-eesmärkidele.

Kavandatud raied on kooskõlas üldplaneeringuga, määrusega nr 1, Alutaguse rahvusparki laiendusosal kavandatava kaitsekorraga, LKS-ga ja MS-ga ning muude õigusaktidega, seega eelduslikult olulist koosmõju ei ole.

3.3.3 Ebasoodsa mõju tõhusa ennetamise, vältimise, vähendamise ja leevendamise võimalused

Antud raie puhul on asjakohased alljärgnevad üldreeglid:

Vastavalt määruse nr 1 § 4 lõikele 9 on keelatud puidu kokku- ja väljavedu külmumata pinnaselt. Kaitseala valitseja võib seda lubada juhul, kui pinnas võimaldab. Arvestades kinnistu niiskuserežiimi (alal valitsevad niisked ja liigniisked leetjad gleimullad), siis on puidu kokku- ja väljavedu lubatud ainult talvetingimustes külmunud pinnasega.

Harvendusraiega ei tohi puistu esimese rinde rinnaspindala viia madalamale keskkonnaministri 27.12.2006 määruse nr 88 „Metsa majandamise eeskiri” lisas 1 toodud alammäärast.

Sanitaarraie korras on lubatud raiuda vaid metsa majandamise eeskirja §-s 7 loetletud puid.

LKS § 55 lõige 6 järgi on kaitsealuse loomaliigi isendi püüdmise ja tahtlik häirimine paljunemise, poegade kasvatamise, talvitumise ning rände ajal keelatud. Raietööde (sh metsamaterjali kokkuvedu) tegemine on metsise paljunemise ja poegade kasvatamise perioodil

1. veebruarist kuni 31. juulini keelatud. LKS § 55 lõige 6¹ sätestab, et keelatud on looduslikult esinevate lindude pesade ja munade tahtlik hävitamine ja kahjustamine või pesade kõrvaldamine ning tahtlik häirimine, eriti pesitsemise ja poegade üleskasvatamise ajal. Lindude pesitsemise tippaeg on aprilli keskpaigast suve keskpaigani, seega tagab raietöödele seatud ajaline piirang pesitsusrahu ka teistele metsalindudele.

Lähtuvalt VeeS § 119 punktist 2 annab Keskkonnaamet nõusoleku raietöödeks veekaitsevööndis tingimustel, et veekaitsevööndis on keelatud:

- 1) alusmetsa ja põõsarinde eemaldamine;
- 2) raidmete jätmine veekaitsevööndisse ja veekogusse;
- 3) mootorsõidukitega kallaste kahjustamine, veekogust läbisõitmine ja rööbaste tekitamine.

Keskkonnaamet soovib veekaitsevööndis raiuda ennekõike neid surnud ja vigastatud puid, mis võivad vette kukkudes veekogu veevoolu takistada.

Soovitused lähtuvalt metsise elupaiganõudlusest:

- 1) säilitada suuremaid haralisi mände ja I rinde koosseisus haaba (sobivad metsisele mängu- ja toidupuudeks);
- 2) hoida võimalikult palju puhmastikuga maapinda raiejäätmetest puhtana (koondada raidmed kokkuveoteedele), et mitte vähendada oluliselt metsiste toitumiseks vajaliku puhmastiku pinda ja ligipääsetavust tibudele;
- 3) jätta 1 ha kohta vähemalt 2 raiumata 0,1 ha suurust eraldiseisvat ala, kus säilitatakse ka alusmets ja II rinne.

Metsise jaoks on oluline puhmarinde, eriti mustika säilimine, mis on tähtsal kohal metsise toidulaua. Suuremad haralised männid sobivad metsisele mängu- ja toidupuudeks. Soovitus raiumata alade jätmiseks on antud harvendusraie mõju leevendamiseks, metsisele võimalike sulgimiskohtade jätmiseks.

Metsa kokkuveoteede, laoplatsti, raielankide raidmetest puhastamise viisid ja kord on kehtestatud metsa majandamise eeskirjaga.

Töökohas peab olema varustus reostuse eemaldamiseks.

3.4 Eelhinnangu järelendus

Kavandatud hooldusraietel pole olulist mõju välisõhu kvaliteedile, maavaradele (maardlad), pinnasele, põhja- ja pinnaveele, kaitstavatele loodusobjektidele ega kultuuripärandile ning tegevus ei kahjusta inimeste tervist, heaolu ega vara. Ebasoodne mõju Natura 2000 võrgustiku aladele on välistatud. Keskkonnamõju hindamise algatamine ei ole vajalik, sest:

1. On välistatud, et tegevus avaldab ebasoodsat mõju Agusalu linnuala ja Agusalu loodusala, mis kuuluvad Natura 2000 alade võrgustikku, kaitse-eesmärkidele ja ala terviklikkusele.
2. Kavandatava tegevusega ei kaasne olulist negatiivset keskkonnamõju veele ega välisõhule, samuti ei ületata piirmäärasid müra ja õhu saastatuse osas, vibratsioon eeldatavalt puudub. Tegevusega ei kaasne koosmõju teiste tegevustega.
3. Kavandatava tegevusega ei kaasne mõju inimeste tervisele, heaolule ja varale, samuti avariolukordi või suurõnnetusi.

4. Tööde tegemisel keskkonnakaitsevenõuetele vastavalt on avariolukordade esinemine vähetõenäoline.

4. ÄRAKUULAMINE

Asjaomased asutused on loetletud KeHJS §-s 2³. Keskkonnamõju eelhindamise otsus avalikustatakse 14 päeva jooksul otsuse tegemisest väljaandes Ametlikud Teadaanded (AT).

Eelhinnangu koostaja:

Mare Rennel
metsahoiu vanemspetsialist
metsaosakond